

dette Forhold ordnet paa en af følgende Maader: Enten at Staten i Tilfælde af, at Banen Taps—Haderslev anlægges som Statsbane, eksproprierer det nuværende Amtsbaneterren og paa dette opfører en Centralbanegaard, medens den nuværende Statsbanegaard erstattes af en Holdeplads for Tog fra og til Vojens; derved opnaas, at Banegaarden kommer til at ligge i Byens Centrum samt i umiddelbar Nærhed af det nye Posthus, Havnen og Amtsbanens store, moderne Værksted, der i saa Fald maa overtages af Staten; en ny Amtsbanegaard kan formentlig anlægges paa Banernes Terræn ved Sønderbro; det Personale, der ved en Indskrænkning af Amtsbanernes Banegaardsforhold gøres overflødig, overtager Staten. Eller at Statsbanestrækningen Vojens—Haderslev, i Tilfælde af at Banelinien Taps—Christiansfeld anlægges som Privatbane, overgaar til Privatdrift, saaledes at Togene fra denne Strækning føres ned til den nuværende Amtsbanegaard paa Jomfrustien, der saaledes bliver Centralbanegaard. En Holdeplads for Togene fra og til Vojens bibeholdes paa den nuværende Statsbanegaards Plads.

Jeg skal dernæst vende mig til den Del af Lovforslaget, som omhandler Baneanlæg i den vestlige Del af Haderslev Amt, nemlig Strækningen Vojens—Gram, der skal erstatte den nuværende Amtsbane og overflødiggøre Amtsbanen Ustrup—Vojens, Strækningen Vejen—Gram, der skal afløse Amtsbanen Gram—Rødding, Strækningen Gram—Ribe, der efter Befolkningens Ønske kan føres over Fol eller over Arnum.

De ved disse Anlæg overflødiggjorte Amtsbaner er aabnet for Drift den 5. Marts 1899. Vedligeholdelsen af disse Baner, navnlig med Hensyn til Udveksling af Skinner og Sveller, har fra første Færd, men da navnlig under Krigen, været yderst mangelfuld, og naar det oplyses, at der ved Anlægget af Strækningen Gram—Rødding endog blev benyttet gammelt Spormateriel, vil det neppe undre nogen, at disse Baners Tilstand er en saadan, at de, hvis de ikke erstattes med Nyanlæg, i nær Fremtid maa underkastes en gennemgribende og meget kostbar Hovedreparation. Jeg maa derfor sige, at Lovforslaget vedrørende disse Egne kommer paa et meget belejligt Tidspunkt.

Foruden at erstatte de saaledes delvis opslidte Amtsbaner har de her foreslaaede Baneanlæg den meget betydelige Fordel, at de bringer store Dele af den sønderjydske Landsdel i direkte Jernbaneforbindelse med de bestaaende Hovedlinier,

mod Nord i Vejen og mod Vest i Ribe. De paa disse Egne forhaandenværende Samfærdselsmidler er saa godt som udelukkende baseret paa Trafik i sydlig Retning, og den komplette Mangel paa Jernbaneforbindelser Nord paa har siden Genforeningen paaført Befolkningen mange Ubehageligheder. De her foreslaaede Baneanlæg, hvis Retningslinier overvejende er i Overensstemmelse med Befolkningens Ønsker, afhjælper et virkeligt Savn, og jeg er ikke i Tvivl om, at Banerne for disse Egne vil betyde et endog meget betydeligt Fremskridt. I Sammenligning med Amtsbanerne bringer de nye Baneanlæg den direkte Fordel, at al Omlæsning af Vognladninger paa Overgangsstationerne bortfalder, hvilket betyder en ikke ganske ringe Formindskelse af Fragtomkostningerne, ligesom man ogsaa maa regne med, at den Skade og Værdiforringelse, som Gods altid er udsat for under en Omlæsning, undgaas. Hertil kommer endelig den direkte Nedgang i Fragtomkostningerne, som vil kunne opnaas derigennem, at normaltsporede Baner ved Overenskomst med Statsbanerne kan opnaa direkte Indskrivning af Personer, Gods og levende Dyr.

Jeg skal i denne Forbindelse omtale, at det af Kommissionen fremsatte Forslag vedrørende en Bane fra Gram til Agerskov ikke er optaget i det foreliggende Lovforslag, men da det af Bemærkningerne til Lovforslaget fremgaar, at Ministeren er villig til at optage en Forhandling om en Fortsættelse af Banen fra Gram videre Syd paa, skal jeg i den Anledning nævne, at saa betydelige Byer som Toftlund, Agerskov og Branderup formentlig har et rimeligt Krav paa at blive delagtiggjort i den direkte Jernbaneforbindelse Nord paa. Jeg skal derfor henstille, at denne Strækning inddrages under nærværende Lovforslag. Ogsaa paa selve Egnen er der Bevægelse i Gang med Henvendelse til Ministeren, gaaende ud paa samme Ønske. For øvrigt mener jeg, at en Forlængelse af Banen Vejen—Gram til Branderup vil betyde en stor økonomisk Gevinst for hele Anlægget.

Med Hensyn til det foreslaaede Statstilskud til disse Strækninger vil jeg mene, at der heller ikke i dette Tilfælde er ydet Maksimum af, hvad Staten tidligere har ydet ved lignende Anlæg. Den Egn, disse Baner skal gennemløbe, er langtfra tæt befolket. Medens Thisted—Fjerritslev Banen, der har et Befolkningstal af 200—300 Mennesker pr. km Bane, har faaet et Statstilskud paa 75 pCt., er der for disse Baneanlæg, der kun har et Befolkningstal